

Μουσουλμάνων. Ὅπως ἂν ᾔηται, ὁ καιρὸς εἶναι διδάσκαλος. Τὸ παρὸν, ἢ μεγαλητέρα φροντίς, ἢ μᾶλλον ἢ μόνη φροντίς, πρέπει νὰ ᾔηται, νὰ ἐξαγοράσωμεν ὅσους δυνάμεθα ἀδυνάτους νὰ ἐξαγορασθῶσιν ἐκ τῶν ἰδίων. Ἄν ᾔηται πτωχοὶ καὶ ἄποροι, ἃς φροντίσωσι καὶ αὐτοὶ νὰ ζήσωσι μὲ τοὺς κόπους τῶν, σκορπίζομενοι εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰς νήσους, ἢ καὶ στρατευόμενοι κατὰ τοῦ τυράννου, ἕωσθ' νὰ φανῇ καὶ δι' αὐτοὺς τύχη καλλυτέρα. Ἀρκετὴν εὐεργεσίαν τοὺς κάμνετε ἐλευθερόντες αὐτοὺς ἀπὸ χειρὸς Τούρκων, οὐδ' εἶναι δίκαιον νὰ προσμένωσιν ἄλλο τι κατὰ τὸ παρὸν. Ὅστις ἔχει λογικὴν καὶ δύο χεῖρας, καὶ δὲν ἔχει πῶς νὰ τροφῇ, εἶναι καὶ τροφῆς καὶ ζωῆς ἀνάξιος.

Περὶ τῶν ὁποίων μοῦ χαρακτηρίζεις προσώπων, τοὺς ἐγνώρισα πρὸ πολλοῦ, καὶ τοὺς ἐζύγισα καθ' ἓνα πόσον βραδί. Ἔτι θέλεις, φίλε; «Ἄνδρ' ἀγαθὸν γενέσθαι χαλεπὸν, χειρὶ καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετράγωνον, ἄνευ ψόγου τετυγμένον,» εἶπ' ἕνας ἀπὸ τοὺς ποιητὰς μας. Οἱ τετράγωνοι παντοῦ καὶ πάντοτε ἐγεννήθησαν ὀλίγοι· οἱ πλείότεροι εἶναι στρογγύλοι, καὶ κατρακυλοῦν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὅπου τοὺς κινήσῃ ἡ τύχη, ἢ ὅπου τοὺς φυσήσῃ τοῦ ἰδίου συμφέροντος ὁ ἀνεμος. Ἄν βλέπεις τί γίνεται εἰς τὴν Πελοπόννησον;

Τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα ἐκδίδω τὰ *Ἠθικά* τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τὸν *Στρατηγικόν* τοῦ Ὀνησάνδρου. Τὰ *Ἠθικά* τοῦ φιλοσόφου μας σκοπὸν ἔχουν νὰ κάμνωσι τοὺς ἀνθρώπους τετραγώνους· ἀλλ' εἶναι δυνατόν νὰ κατὰσταθῇ τοιοῦτος, ὅστις δὲν ἐτετραγωνίσθῃ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας μὲ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν; δισταζῶ.

Τὰ *Ἠθικά* ταῦτα τόμον ἓνα, καὶ τὸν Ὀνήσανδρον εἰς ἄλλον ἓνα, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρω τὴν δαπάνην (τὴν ὁποίαν δὲν ἐπλήρωσα ἀκόμη), μηδὲ τολμῶν διὰ τὰς δυστυχεῖς περιστάσεις νὰ τὴν ζητήσω ἀπὸ κανένα, ἐπενόησα νὰ τὴν προβάλλω δι' ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς πρὸς ὅλους τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς φωτισμένης Εὐρώπης εὐρισκομένους Χίους, μὲ κέρδος αὐτῶν καὶ ζημίαν ἰδικήν μου, τὴν ὁποίαν ὑποφέρω μετὰ χαρῆς. Λέγω πρὸς αὐτοὺς νὰ λάβωσι κοινῶς 250 σῶματα ἀπὸ τὰ *Ἠθικά* καὶ ἄλλα τόσα ἀπὸ τὸν Ὀνήσανδρον εἰς τὴν τιμὴν αὐτὴν τῆς δαπάνης τοῦ τύπου καὶ τοῦ χαρτίου, προσθέτοντες εἰς αὐτὴν ἐν 10% ἂν θέλωσι, ἢ οὐδὲ τοῦτο ἂν δὲν θέλωσι. Εἰς τοιαύτην τιμὴν λαμβάνοντες καὶ μοιράζοντες αὐτὰ εἰς τὴν Ἑπτανήσον καὶ εἰς τὴν Ἰδρυ (καὶ προνοοῦντες νὰ μὴ χαρίζωσι τίποτε, ἐπειδὴ δὲν εἶναι τὴν καὶ καὶ χάρισμα), ἐμποροῦν καὶ γρηγορώτερά νὰ τὰ πωλήσωσι, καὶ πολὺ εὐθηνότερα ἀπ' ὅ,τι πωλοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐδῶ βιβλιοπώλας. Δουλοῦσιν συνθήκη καὶ εἰς αὐτοὺς θέλ' εἶσθαι ἀναμ-

φιδύλως πλέον ἐπικερδῆς παρὰ ζημιώδης, καὶ εἰς ἐμὲ μέλλει νὰ δώσῃ τὴν εὐκολίαν νὰ ἐπιχειρήσω καμίαν ἄλλην ἐκδοσιν, ἂν καταδικασθῶ εἰς μακρυτέραν ζωὴν. Προσμένω τὴν ἀπόκρισίν των. Ἴσως σοῦ στείλουν ἀπὸ Μασσαλίαν καὶ ταύτης μου τῆς ἐγκυκλίου τὸ ἴσον.

Εὐθὺς ὅταν ἀπολαύσῃς τοὺς συγγενεῖς σου, μὴν ἀμελήσῃς νὰ μὲ τὸ κοινωνήσῃς.

ἔχεις λοιπὸν σκοπὸν νὰ μακρύνῃς τὴν αὐτοῦ διατριβὴν σου, ἐπειδὴ ζητεῖς ἐφημερίδα πολιτικὴν. Ἐστειλὲ τὸν Φ. Φουρνιράκη εἰς τοῦ Γαλλιάνη, καὶ προσμένω ἀπόκρισιν. Ἡ ἐφημερίς ὅμως μὲ φαίνεται ὅτι εἶναι πολὺ εὐθηνότερα παρ' ὅτι τὴν νομίζεις.

Ὁ Φ. Φ. δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη, καὶ ὁ ταχυδρόμος μὲ βιάζει νὰ κλείσω τὴν ἐπιστολήν. Μείνε λοιπὸν ἡσυχος διὰ τὴν ἐφημερίδα, ἥτις μέλλει κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου νὰ πέμπεται κανονικῶς πρὸς τὸν Ἀργέντην. Εὐτύχει! Ὁ φίλος Κ.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ καὶ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ,

Φυλλίδιον 455.

Σελ. 42, ἐπιγρ. Γ. στίχ. 5, γράφει *Εὐμένει*.

Σελ. 43, αὐτόθι, στίχ. 10 — 14, ? *Εἰς* | *Κυπά* || *ρι* | *σσοῦ* || ? *πο* | *μπή* || ? *βασι* | *εἰ* || ? *Πτολεμ* | *αἰώ*, (Σημ. Εἰ μὲν τὰ ἐν στίχῳ 12 — 13 οὕτω παρὰ τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἐκδόντος τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἀναπληρούμενα χάσματα (1) ἀπαρτίζουσι τὴν ἀληθῆ τοῦ λίθου γραφὴν, ὥς καὶ μοι συνδοκεῖ, εἰκὸς τότε τὸν 14 στίχον ἀποκρύπτειν τῶν Πτολεμαίων τινά, καὶ ἴσως τὸν Φιλάδελφον, περὶ οὗ ἴδε τὰ ἐν ἐπιγραφῇ Η. σημειούμενά μοι. Ἀπορία δ' ἔχει με ἐν τούτοις πῶς παρέλιπον ὁ εὐπαίδευτος ἐμοὶ δὲ πεφιλημένος ἐκδότης καταλέξαι ἐν τῇ ἐχομένῃ καταγραφῇ τῶν παρὰ Κώοις ἐορτῶν καὶ τὰ ἐν στίχ. 2 *Ποσειδῶνια*. Οὐμὴν ἀλλὰ καὶ ἑτέρας τις, τὰ *Θαλίσια*, περὶ ἧς σεσημειώταί μοι ἐν τῇ αὐτῇ Η. ἐπιγραφῇ, συγκαταλεκτέα ἐστὶ ταῖς παρὰ Κώοις ἐορταῖς). — στίχ. 20, ? *Ἐπὶ* | *Δάλιον*.

Σελ. 44, ἐπιγρ. Ε. στίχ. 16, *Τιμοθέου*. — στίχ. 17, *Δόρκωτος*. — στίχ. 20, *Ἀλέξανδρος*. — στίχ. 28, *Λυκαίου* (περιελὼν τὸ *sic*).

Σελ. 45, ἐπιγρ. Η. στίχ. 6, *καιραί*. — στίχ. 7, *τοί*. — στίχ. 18, ἐν στίχ. 9 *Δαμάτριον*. — στίχ. 23 *Leunclav. Jur.* — αὐτ. ἐπιγρ. Θ. στίχ. 18, *Λυκαίθος*. — στίχ. 42, *μηροί*.

Σελ. 46, ἐπιγρ. ΙΑ. στίχ. 7, ? *Φεί* | *δωρος*.

Σελ. 47, στίχ. 12, ἀρχομένης ἡδῆ.

Σελ. 48, ἐπιγρ. ΚΒ. (κατὰ Βέργμαννον), στίχ. 7, *ἀγαστάτη*.

(1) Ἴδε Πανδ. τόμ. ΙΖ' σελ. 430. Σημειώσθαι δ' ὅτι ἡ τῶν ἐμῶν ἀπογραφῶν ἀποστολὴ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς Πανδώρας συνεκέρησε τῇ ἐκτυπώσει τῶν τοῦ κ. Σ. Κ. Πανταλίδου. Τῆς δ' ἐκτυπώσεως αὐτῶν ἡ βραδύτης οὐκ ἄλλην ἔχει αἰτίαν, ὥς ἐγώ φημι, ὅτι μὴ τῆς τοῦ συγγράμματος ἑλκὸς τὴν περιστάσιν. Σεσημειώταί μοι δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ ὑπολάβῃς ὁ φίλος ὅτι ἐγώ γε γινώσκον ἐκ τοῦ προτέρου τὴν κατ' αὐτὴν ἐκδοσιν.